

Cadeau bij 75e verjaardag van dichter op Provinciehuis

Tien jaren Saul van Messel in bundel 'Tougeliëks'

WC 19-11-87

■ **GRONINGEN** - „Daanke” (namens zichzelf en voor het dialect) en „k bin der hail wies mit” zei dr. Jaap Meijer na het bekijken van zijn verjaarscadeau. Zijn verzameling Groninger en Nederlandse gedichten uit de periode 1977-1987 ging namelijk op zijn 75e geboortedag voor het eerst van hand tot hand in het Provinciehuis. Jan Beijert, in zijn nieuwe rol van 'literair agent', gaf commissaris der koningin Henk Vonhoff de bundel 'Tougeliëks' en daarmee aanleiding de dichter lovend toe te spreken.

Door **Johan Poppen**

Voor de zoveelste keer leverde deze als Saul van Messel de Groningers hiermee een bewijs van zijn onvermoeid ambachtelijk dichterschap in zijn en hun streektaal. De mouderspraak is immers het meest degelijke communicatiemiddel om de diepste gevoelens te uiten. Met als nog steeds wellende bron het historisch besef bij Meijer van wat zijn volk is overkomen.

Hij las daarom voor van bladzijde 27:

twijde natuur

as ik mörn fluster:

guster/guster

din wait ik hail goud

dat dat guster

= vandoage nog

mor ja

bie mie begunt ales pas

mit terog

Streektaalfunctionaris Sion Reker liet de felicitaties namens de stichting Grunnger Toal vergezeld gaan van een 27 pagina's tellende bibliografie. In deze rangschikking van in de laatste twintig jaren ontstane 537 gedichten (van 'aaltied' tot 'zo mor') wordt verwezen naar de bladzijde van publicatie in de bundels. Reper zei te hopen, dat de lijst 'voorlopig' zal zijn en met nieuwe blijken van Van Messels inspiratie wordt aangevuld.

Op verzoek las ook hij een 'vaarregel', naar eigen keuze, uit 'Tougeliëks':

iek

toal:

rogwaarvel van mien poëzie

poëzie:

bloud van mien toal

Meijer nam de gelegenheid te baat om Rekers op zich niet-spectaculaire arbeid voor de taal van ongelooflijke waarde te achten. Hij is ook optimistisch gestemd over het voortbestaan ervan als levend medium. Die verwachting stoelt hij mede op de grote betrokkenheid van gedeputeerde Gerard Beukema bij dit 'vakje' van diens portefeuille.

De dichter vond vervolgens steeds nieuwe inspiratie om present-exemplaren van 'Tougeliëks' van persoonlijke opdrachten voor de genodigden te voorzien. Hij tekende in beide kwaliteiten, als dichter Saul van Messel en als taalvrund Jokkob Maaier. Uiteraard werd daarbij zijn gevoel voor 'Winschoot' terdege aangesproken. De stad met de taal van zijn jeugd wordt liefst twaalf keer in de bibliografie gememoreerd.

Voor deze Winschoter noemde hij op het titelblad 'mie meer weerd den n stoter'. Dat vroeg als het ware om een berijmd wederwoord:

most zain, wat n bekiëks:

henk vonhoff gaat aan kop,

aal vrunden tougeliëks
en n bouk doar bovenop:
hou riek bist doe, jokkob!

De 'fans' van de dichter worden een kloek boek rijker, met een mooie letter op 190 pagina's chamois papier bedrukt. Gedeputeerde staten van Groningen, Anjer- en H.S. Kamminga-fonds verleenden financiële steun aan deze uitgave van Wolters-Noordhoff bv/Forsten Groningen. Prijs in de boekhandel fl 37,50.

Vanaf bladzijde 141 staan er nog niet eerder gepubliceerde bundels in: 'Snoukebloaden' en 'Rakkersraif'. Met als laatste en twaalfde gedicht over 'Winschoot' een ballade van de zelfspot:

brugwachter met zijn pet
die 'k als vroeger groet
antwoordt mij met:
verrèk bistoe't

Jaap Meijer blijft ook in deze meest recente bundel zeer herkenbaar als Saul van Messel. Hij is 't, ten versvoeten uit.

▲ ...al spreekt hij het Gronings niet, gedichten van Saul van Messel lezen betekent voor Henk Vonhoff stil genieten...